

ми компаніями (39,1%) та місцевими органами виконавчої влади (4,4%).

Для надання державної підтримки, що передбачена чинним законодавством, уповноваженим органом державної влади (Міністерством економічного розвитку і торгівлі України) створюється та здійснюється ведення Реєстру індустріальних парків в порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

За результатами проведеного аналізу ініціативності регіонів щодо створення індустріальних парків бачимо, що станом на початок червня 2014 року у п'яти регіонах індустріальні парки вже включені до вищезазначеного реєстру, в одинадцяти регіонах України (із врахуванням тимчасово окупованої території АР Крим) створення індустріальних парків ініційовано, у семи регіонах визначені земельні ділянки, що можуть бути використані для створення індустріальних парків, та лише в двох регіонах земельні ділянки не визначено (рис. 2).

За інформацією Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України, станом на 28.05.2014 до Держінвестпроекту України надійшло 25 концепцій індустріальних парків. Окрім цього, звернулися більше 30 ініціаторів створення індустріальних парків, з яких 18 подали заяви та відповідні документи для їх включення до Реєстру індустріальних парків [1].

За результатами опрацювання зазначених документів та матеріалів, Держінвестпроект України направлено на розгляд постійно діючої міжвідомчої комісії при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України 11 концепцій індустріальних парків згідно з Порядком прийняття рішення про включення індустріального (промислового) парку до Реєстру індустріальних (промислових) парків, а також включення до даного реєстру семи із них, а саме: «Долина», «Славута», «Львівський індустріальний парк», «Рясне-2», «Коростень», «Центральний», «Свема» та «Соломоново».

Висновки

Відповідно до положень чинних нормативно-правових актів індустріальні парки є адміністративно-ринковим механізмом, що забезпечують здійснення структурних перетворень та технологічної модернізації економіки України. Формування мережі індустріальних парків дозволить не лише модернізувати виробничі потужності вітчизняних підприємств, а й створити нові робочі місця, забезпечити належну якість продукції, що відповідатиме світовим стандартам якості, здійснити регіональний розвиток саме тих галузей виробництва, що потребують модернізації та розвитку. Саме тому слід відзначити необхідність удосконалення законодавчої бази створення та розвитку індустрі-

альних парків, надавши нормам чинного законодавства не лише декларативного характеру, а й можливість практичного застосування, що створить належні умови для економічного зростання держави.

Список використаних джерел

1. Діяльність Держінвестпроекту України зі створення індустріальних парків в Україні [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrproject.gov.ua>
2. Єгорова О.О. Транскордонні індустріальні парки: зарубіжний досвід і перспективи створення в Україні / О.О. Єгорова // Вісник Дніпропетровського університету. Сер.: Економіка. – 2014. – №22. – С. 120–129.
3. Колганов А.Ю. Інновації щодо створення землекористування індустріальних парків на місцевому рівні / А.Ю. Колганов, І.Г. Колганова // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. – 2013. – №1–2. – С. 109–114.
4. Молдован О.О. Доцільність запровадження індустріальних парків в Україні / О.О. Молдован // Економіка промисловості. – 2011. – №2–3. – С. 3–9.
5. Про загальні засади створення та функціонування промислових парків: проект Закону України від 05.04.2004 №5363 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://w1c1.rada.gov.ua>
6. Про індустріальні парки: Закон України від 21.06.2012 №5018–VI [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
7. Про порядок включення індустріальних (промислових) парків до Реєстру індустріальних (промислових) парків: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2013 №216 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
8. Про порядок затвердження переліків устаткування, обладнання та комплектувальних виробів, матеріалів, що не виробляються в Україні, які не є підакцизними товарами, ввозяться на митну територію України ініціаторами створення індустріальних (промислових) парків – суб'єктами господарювання, керуючими компаніями таких парків для їх облаштування та учасниками індустріальних (промислових) парків для провадження господарської діяльності у межах зазначених парків і які звільняються від оподаткування митом: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.06.2013 №558 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
9. Федулова Л.І. Напрями розвитку індустріальних парків щодо реалізації інноваційного потенціалу регіонів України / Л.І. Федулова // Економічні інновації. – 2013. – №53. – С. 296–305.
10. Чорна В.Г. Індустріальні парки в Україні / В.Г. Чорна // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. – 2013. – №4. – С. 98–103.
11. Щодо заходів стимулювання створення та функціонування індустріальних парків України. Аналітична записка [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/>

Зарубіжний досвід функціонування оптового ринку сільськогосподарської продукції

Стаття присвячена вивченню досвіду розвинених країн світу при формуванні оптових ринків сільськогосподарської продукції та визначенню можливостей його застосування з урахуванням умов національної економіки. Ринок повинен стати регіональним аграрно-маркетинговим центром, головною метою якого є формування ефективного, прозорого

механізму оптового й дрібнооптового продажу сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки товаровиробниками всіх форм власності, надання комплексних послуг і створення сприятливих умов для продавців і покупців, впровадження передового досвіду європейських технологій і стандартів організації оптової торгівлі.

Ключові слова: оптовий ринок, продовольчий ринок, сільськогосподарська продукція, зарубіжні країни, досвід, конкуренція.

О.В. ВОРОНЧЕНКО,
ст. преподаватель, Национальный университет ДНС Украины

Зарубежный опыт функционирования оптового рынка сельскохозяйственной продукции

Статья посвящена изучению опыта развитых стран мира при формировании оптовых рынков сельскохозяйственной продукции и определению возможностей его применения с учетом условий национальной экономики. Рынок должен стать региональным аграрно-маркетинговым центром, главной целью которого является формирование эффективного, прозрачного механизма оптовой и мелкооптовой продажи сельскохозяйственной продукции и продуктов ее переработки товаровладельцами всех форм собственности, предоставление комплексных услуг и создание благоприятных условий для продавцов и покупателей, внедрение передового опыта европейских технологий и стандартов организации оптовой торговли.

Ключевые слова: оптовый рынок, продовольственный рынок, сельскохозяйственная продукция, зарубежные страны, опыт, конкуренция.

O. VORONCHENKO
senior teacher, National University of State Tax Service of Ukraine

Foreign experience functioning of wholesale markets for agricultural products

This article is devoted to the study of the experience of developed countries in the formation of wholesale agricultural markets and identify opportunities for its application to the conditions of the national economy. The market has become a regional agricultural marketing center, whose main objective is to develop efficient, transparent mechanism for the wholesale and small wholesale sales of agricultural products and processed products producers of all forms of property, providing comprehensive services and enabling environment for buyers and sellers, implementation excellence of European technology and standards of wholesale.

Keywords: wholesale market, food market, agricultural products, foreign countries, the experience of the competition.

Постановка проблеми. Одним із найнефективніших організаторів оптового ринку сільськогосподарської продукції є оптовий продовольчий ринок. Професор М.М. Веденін зазначає, що «розвиток ОПР сприяє цивілізованому виходу аграрних товаровиробників на ринок продовольства, розвитку конкурентного середовища в аграрному секторі економіки» [3, с. 44].

Необхідність формування оптових продовольчих ринків в Україні обумовлена такими причинами:

- ліквідацією централізованої системи планування і розподілу, порушенням зв'язків між товаровиробниками і споживачами;
- збільшенням імпорту продуктів харчування;
- появою на ринку неорганізованих посередницьких структур, які здійснюють багаторазовий перепродаж продукції, що призвело до підвищення роздрібних цін на продовольчі товари;
- труднощами в збуті продукції вітчизняними сільськогосподарськими товаровиробниками;
- низькою якістю продукції, що пропонується споживачеві, та низьким рівнем його обслуговування: продукція відповідним чином не обробляється перед надходженням на ринок; продукція різної якості не реалізується окремо; не сортується та не продається за стандартною вагою чи в стандартній упаковці.

Отже, проблеми забезпечення функціонування оптового ринку сільськогосподарської продукції за участю аграрних товаровиробників в Україні набули особливої актуальності у зв'язку з необхідністю формування прозорого та належно врегульованого оптового ринку сільськогосподарської про-

дукції, з урахуванням інтересів аграрного товаровиробника та такої обов'язкової умови як забезпечення розвитку ринкових відносин в аграрному секторі економіки.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Дослідження проблем формування та розвитку аграрних ринків відображені у наукових працях вчених В. Амбросова, П. Гайдучького, І. Кириленка, Ю. Коваленка, П. Макаренка, М. Малика, Н. Сепарович, О. Шпичака та інших. Ними висвітлені основні положення функціонування інфраструктури ринку сільськогосподарської продукції. Окремі проблеми функціонування оптових ринків сільськогосподарської продукції досліджені І. Апоп'єм, Б. Губським, Б. Дмитруком, О. Погрібним та іншими вченими. Разом із тим відсутній комплексний підхід до вивчення досвіду розвинених країн при формуванні оптових ринків плодово-овочевої продукції

Метою статті є аналіз досвіду функціонування оптових продовольчих ринків зарубіжних країн та розгляд можливості удосконалення ринкової інфраструктури аграрного сектору України.

Виклад основного матеріалу. Однією з умов успішного просування по шляху створення оптового продовольчого ринку є розуміння його сутності. Саме тому необхідно з'ясувати, в чому полягають його особливості і специфіка як самостійного суспільно-економічного явища. В силу багатогранності ОПР з цього питання у вітчизняній та зарубіжній літературі склалися різні уявлення і судження. Одна група науковців «оптовий-продовольчий ринок» трактує надто широко, друга – навпаки, його звужує.

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Дослідження показують, що хоча формулювання поняття «оптовий продовольчий ринок» міститься в багатьох наукових публікаціях, наукова концепція функціонування такого ринку знаходиться на даний час у стадії початкової розробки. Дискусійною залишається низка питань, зокрема щодо понятійної визначеності оптового продовольчого ринку, його основних функцій та ознак. Не розкрита в повній мірі сутність діяльності ОПР, не розроблені основи державного стимулювання розвитку ОПР та його адаптації до особливостей національної економіки, вступу до Світової організації торгівлі, Євросоюзу.

На думку І. Апопій, оптові продовольчі базари (ринки) являють собою юридичні особи (як правило, господарські товариства), що створюються з метою організації купівлі–продажу оптових та дрібнооптових партій сільськогосподарської продукції і продуктів її переробки [1, с. 47].

Заслугує на увагу визначення, запропоноване В. Онищенко та О. Качуріною, які вважають, що оптовий продовольчий ринок – це спеціалізоване комерційне підприємство (відкрите АО), яке організовує та регулює на основі ліцензії оптову торгівлю сільськогосподарськими товарами у формі торгів у заздалегідь визначеному місці і за встановленими правилами; функціонує воно на основі економічних та нормативно–правових відносин [9, с. 3]. У визначенні міститься цікаве зауваження щодо необхідності застосування ліцензування оптової торгівлі сільськогосподарською продукцією.

«Оптовий ринок – це сукупність об'єднань людей (суб'єктів), що вступають у відносини між собою для задоволення виробничих, комерційних або суспільних потреб у товарах і послугах (об'єктах)» [6, с. 633].

О. Шканова зазначає, що ОПР – це місце купівлі–продажу конкурентоспроможної сільськогосподарської сировини і продовольства оптовими і роздрібними торговими підприємствами і приватними особами [12, с. 19].

Два вищевказані визначення є занадто загальними і не відображають всіх істотних ознак ОПР.

Науковці Інституту аграрної економіки вважають, що оптовий продовольчий ринок – це суб'єкт підприємницької діяльності, який утворено згідно із законодавством і метою діяльності якого є створення необхідних умов для здійснення операцій з продажу і купівлі наявних видів сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки, укладення відповідних торговельних угод [13, с. 460].

Отже, проаналізувавши наведені визначення, можна зробити висновок, що оптовий продовольчий ринок представляє собою суб'єкт господарської діяльності, який здійснює організацію проведення операцій з купівлі–продажу наявних великих партій продовольчої продукції у визначених місцях і за встановленими правилами. Разом із тим це може бути територія, на якій розміщується торговий центр з торговельним залом та мережею приміщень і споруд для доробки і забезпечення режимного зберігання продукції (сховища, склади, сортувально–пакувальні лінії, обладнання для охолодження продукції та спеціальний транспорт).

Для формування дієвої системи оптово–продовольчих ринків в Україні беззаперечно корисним є досвід інших країн у організації та фінансовому забезпеченні діяльності оптово–продовольчих ринків. У зарубіжних країнах накоплені значний досвід функціонування оптових продовольчих ринків.

Міністерство сільського господарства і харчової промисловості Польщі ухвалило в середині 1994 року «Програму створення оптових ринків і товарних бірж», яка була спрямована на створення каналів збуту сільськогосподарської продукції, що базуються на сільськогосподарських товарних біржах, оптовому ринку, первинному ринку у формі маркетингових груп виробників. Стосовно оптових ринків Програмою передбачалося формування таких підприємств на міжрегіональному, регіональному, прикордонному та місцевому рівні.

У Польщі створені і вже успішно функціонують торгові об'єкти європейських стандартів у галузі сільського господарства та харчової промисловості – Варшавський, Познанський, Поморський оптові продовольчі ринки. Засновниками Великопольського плодовоовочевого оптового центру у м. Познань виступили швейцарський уряд, Міністерство сільського господарства Польщі, Об'єднання сільськогосподарських ринків, Державний банк, керівництво міста Познань та окремі акціонери. Центр працює за двозмінною системою. Від 5–ї години до 13–ї дня проводять торгівлю овочами, плодами і продуктами їх переробки. У другій половині дня в павільйонах продають лише квіти. Роздрібна торгівля не ведеться. Кожен користувач плодовоовочевого боксу вносить до каси щоденну плату еквівалентну 19 долларам США [14, с. 28]. Відділ маркетингу свою роботу здебільшого спрямовує на збір та накопичення інформації щодо осіб та фірм у сфері сільського господарства та харчової промисловості, збору та розповсюдження інформації про кон'юнктуру ринку, рекламування нових форм оптової торгівлі та організацію реклами продукції. Щоденно випускають бюлетені, де повідомляється інформація про діючі ціни на продукцію. З кожного контракту в дохід центру відраховується 1–2% його вартості [10, с. 11].

В Японії робота ОПР здійснюється відповідно до спеціального законодавства щодо оптових ринків. Через оптові ринки реалізується 80–90% власної та 40% імпортованої плодовоовочевої продукції. У цій країні склалися два основних типи оптових ринків: центральні, розміщені у великих містах (91 ринок у 56 містах); регіональні (місцеві), розміщені в невеликих містах (1691 ринок). Крім цих двох основних типів, функціонує близько 1000 дрібних оптових ринків.

Центральні ринки перебувають під контролем міської влади. Їх відкриття потребує спеціального дозволу міністра сільського господарства. Нижня межа чисельності населення в місті, яка допускає відкриття ринку – 2000 тис. Регіональні та місцеві ринки відкриваються з дозволу та за рішенням голови адміністрації району, їх діяльність контролюється місцевою владою. Для одержання статусу регіонального площе ринку має бути не меншою 330 кв. м.

Діяльність оптових ринків у Японії регулюється введеним у 1971 році Законом «Про оптові ринки» [4, с. 46]. Ним встановлені правила торгівлі на ринку. Реалізують продукцію представники оптового ринку (продавці), кожен з яких має ліцензію на торгівлю на даному ринку. Продавці реалізують продукцію, яку довіряють їм місцеві відправники чи імпортери. Продавці одержують стабільну платню, яка не залежить від обсягу товарних операцій. Продукція має бути офіційно оформлена для продажу. Одна із основних вимог до оптового ринку, що вказана в законі, – аукціонний продаж товару. В цьому відмінність японських ринків від європейських. На аук-

цінах торги ведуться від нижчого рівня ціни, тобто на підвищення. Аукціони відбуваються в спеціальних приміщеннях – «торгових домах», які є на кожному ринку. На великих їх буває до шести, що дозволяє одночасно вести торги різними товарами. Торги суто аукціонні і ведуться доти, доки на одну ціну не залишиться один покупець, який і стає власником продукції.

Залишок продукції, на яку не знайшлося покупця, продається після аукціону в торгових домах за низькими цінами.

Основними постачальниками продукції на японські оптові плодоовочеві ринки є фермерські кооперативи, приватні торгові агентства, виробники продукції та імпортери. На кооперативи припадає 60% плодоовочевої продукції. Покупцями є великі підприємства роздрібною торгівлі (головним чином супермаркети), великі підприємства громадського харчування, переробні заводи, посередницькі фірми тощо. Посередники нерідко мають на території ринку свої сховища для зберігання продукції. У магазині завдяки цьому є дві можливості придбання необхідного товару – на оптовому ринку або у посередника. Останній може реалізувати лише продукцію, придбану на цьому ж ринку. Висока концентрація попиту та пропозиції у поєднанні з аукціонним веденням торгів дозволяє достовірно виявити ринкові ціни.

В умовах стабільного попиту ціни залежать головним чином від пропозиції. Тому багато постачальників постачають продукцію одночасно на різні ринки і в такий спосіб страхують себе від низьких цін. Як правило, ціни на регіональних ринках нижчі порівняно з цінами на центральних ринках. Через це кооперативи намагаються поставляти продукцію на центральні ринки.

Спеціалізовані оптові продовольчі ринки функціонують у Франції, Італії, Бельгії, Данії, Швеції.

ОПР «Рюнжі» (Франція) – один із найбільших в Європі. Це центр оптової торгівлі, який є державно-приватним акціонерним товариством. Постачальниками є великі виробники і об'єднання виробників – кооперативи. Крім того, на ринок по імпорту надходить продукція із багатьох країн світу. Ціни на продукти складаються виходячи із попиту і пропозиції. Вони служать орієнтирами цін на сільськогосподарську продукцію, що реалізується по всій країні [8, с. 35].

Ринок в Лузії (Італія) належить торговій палаті міста Ровіго. Продукцію поставляють дев'ять фермерських кооперативів, дев'ять комісійних фірм, тисяча торговців та посередників. Тут щорічно реалізується 55 тис. т овочів. Ринок має необхідні споруди та обладнання для зберігання та пакування продукції [11, с. 10–32].

У Бельгії діє дев'ять оптових ринків (без аукціонів), розміри товарних потоків на них значно різняться (від двох до семи разів). Загальні особливості оптових ринків цих країн – контрактна регламентація участі в торгах та обсягів товарних потоків, ціноутворення під впливом попиту і пропозиції, індивідуальні контракти контрагентів.

В Іспанії в середині 60-х років уряд країни прийняв рішення розробити програму вдосконалення постачання міського населення продовольством. Для реалізації нової державної політики урядом Іспанії було створено національне підприємство «Меркаса» у формі акціонерного товариства. Його основним завданням стали перевірка діяльності та модернізація центральних оптових ринків найбільших міст Іспанії

шляхом створення спільних товариств на базі муніципалітетів за участю приватних підприємців, які добровільно висловили бажання прийняти пайову участь в акціонерному капіталі. Незважаючи на налагоджені ринкові відносини в країні, держава не хоче випускати із своїх рук такий стратегічний сектор, як постачання населенню продуктів харчування. Міністерству сільського господарства Іспанії належить 60% статутного капіталу акціонерного товариства «Меркаса», а Міністерству економіки Іспанії – 40%. Капітал державний, при тому що вся діяльність об'єднання має стовідсотковий приватний характер. Така схема діє не тільки в Іспанії, а й у Франції, США та інших розвинених країнах [7, с. 48].

У США ОПР функціонує, як правило, у великих містах. В Лос-Анджелесі, наприклад, діє три оптових ринки. Найбільший введений в експлуатацію в 1986 році. На території ринку, який збудовано на кооперативній основі, знаходиться комплекс для зберігання продуктів, що швидко псуються. Два інших ринка приватні. На ринок постачається продукція в основному від місцевих виробників. Через оптові ринки Лос-Анджелеса реалізується 60% свіжої продукції Південної Каліфорнії і 40% усіх фруктів і овочів, які продаються в країні [5, с. 94].

Понад 30 років тому оптові продовольчі ринки 30 країн створили Всесвітній союз ОПР, що є деякою протиположною монополістам та іншим олігархічним структурам, що діють на продовольчому ринку світу. Головне завдання Всесвітнього союзу ОПР – формування методів, механізмів та інструментів боротьби з бідністю [2, с. 333]. В усьому світі визнається, що ОПР – це місце суспільної оцінки продовольчих товарів без втручання монополій.

Таке детальне висвітлення досвіду організації функціонування оптових ринків у зарубіжних країнах не випадкове. В Україні такі ринки знаходяться на початковій стадії розвитку. Тому виникає потреба оцінити і проаналізувати існуючий досвід впровадження оптових ринків в інших країнах для створення таких ринків в Україні у контексті існуючої економічної ситуації.

Висновки

Історичний досвід розвитку ринків більшості зарубіжних країн показав, що сьогодні найбільш прийнятною та оптимальною системою розподілу сільськогосподарської продукції є оптовий продовольчий ринок. Вивчення діяльності функціонування найбільших світових ринків сільськогосподарської продукції дозволяє виділити такі умови успішного функціонування ринку:

- наявність значного акціонерного капіталу, частина акцій має знаходитись у розпорядженні виробників продукції, а також у власності місцевих органів влади;
 - ринок має бути забезпечений належною інфраструктурою та розгалуженою мережею під'їзних шляхів, яка дозволила б приймати велику кількість автомобілів.
- Дотримання таких умов дозволить вирішити такі проблеми, які склалися на українському ринку сільськогосподарської продукції:
- задовольнити зростаючі потреби споживачів в сільськогосподарській продукції;
 - захистити малих та середніх виробників, забезпечити їм рівний з великими виробниками доступ до ринку;
 - запровадити стандарти якості у виробництві;

– сприяти експорту сільськогосподарської продукції на зовнішні ринки;

– сприяти внутрішньогосподарській кооперації.

Створення мережі оптових ринків сприяє вирішенню і ряду інших питань економічного і соціального характеру. Це, зокрема, створення нових робочих місць, а також легалізація товарних потоків. Отже, сучасний оптовий ринок це шлях до формування прозорого ринку сільськогосподарської продукції європейського зразка, який покликаний зміцнити конкурентні позиції вітчизняних товаровиробників.

Список використаних джерел

1. Алопій І.В. Правове регулювання договору оптової купівлі–продажу: Дис... к. юр.н.: 12.00.03. – К., 2003. – 184 с.
2. Белявцев М.І., Шестопалова Л.В. Інфраструктура товарного ринку. – К.: Центр навч. літ., 2005. – 416 с.
3. Веденин Н.Н. Договорные отношения в сфере реализации сельскохозяйственной продукции // Государство и право. – 1998. – №1. – С. 38–45.
4. Губський Б.В. Аграрний ринок. – К.: Норма–прінт, 1998. – 184 с.
5. Зимин Ю. Развитие оптовой торговли продтоварами // Маркетинг. – 1999. – №6. – С. 91–99.

6. Економічна енциклопедія: У 3 т. / Ред. кол. С.В. Мочерний та ін. – К.: Вид. центр Академія, 2000. – Т. 2. – 864 с.

7. Камілова С. Досвід функціонування оптових продовольчих ринків у країнах з ринковою орієнтацією // Культура народів Причорномор'я. – 2002. – №35. – С. 45–48.

8. Козачук Н.А. Развитие оптовой торговли продовольствием на региональном уровне // Достижения науки и техники АПК. – 2000. – №12. – С. 34–38.

9. Онищенко В.П., Качуріна О.В. Маркетинговий механізм управління продовольчим ринком // <http://www.UntitledDocument>

10. Сеперович Н. Оптова торгівля та формування оптових продовольчих ринків в Україні // Укр. промисловець. – 1999. – №5. – С. 10–16.

11. Система сбыта сельскохозяйственной продукции в странах ЕЭС / Коган М.Ю., Панцов А.Г., Пчелинцев В.С. и др. – М.: ВНИИТЭИагропрома, 1991. – С. 10–32.

12. Шканова О.М. Інфраструктура товарного ринку: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2004. – 180 с.

13. Ціни, витрати, прибутки агровиробництва та інфраструктура продовольчих ринків України / За ред. О. М. Шличака. – К.: ІАЕ, 2000. – 585 с.

14. WarszawskiRolno-SpozyweryRynekHurtowyS.A. – Warszawa. Biurze, 1998. – 28 p.

О.В. ЗВАРИЧ,

к.е.н., експерт з питань оподаткування

Оцінка залізничного транспорту в Україні та інноваційно–інвестиційна політика в його модернізації

У статті проведено економічний аналіз основних показників діяльності залізничного транспорту країни у 2001–2013 роках, а також проаналізовано діючі державні цільові програми у залізничному транспорті. Досліджується потенціал зазначеної галузі економіки, наводяться причини її низької ефективності та вносяться пропозиції щодо її модернізації (використання публічно–приватного партнерства).

Ключові слова: залізничний транспорт, динаміка вантажообігу, динаміка пасажирообороту, державні цільові програми та об'єкти інноваційної політики у залізничному транспорті, публічно–приватне партнерство, модернізація залізничного транспорту країни.

О.В. ЗВАРИЧ,

к.э.н., експерт по вопросам налогообложения

Оценка железнодорожного транспорта в Украине и инновационно–инвестиционная политика в его модернизации

В статье проведен экономический анализ основных показателей деятельности железнодорожного транспорта страны в 2001–2013 годах, а также проанализированы действующие государственные целевые программы в железнодорожном транспорте. Исследуется потенциал данной отрасли экономики, показаны причины ее низкой эффективности, вносятся предложения по ее модернизации (использование публично–частного партнерства).

Ключевые слова: железнодорожный транспорт, динамика грузооборота, динамика пассажирооборота, государственные целевые программы и объекты инновационной политики в железнодорожном транспорте, публично–частное партнерство, модернизация железнодорожного транспорта страны.

The article analyzes the main indicators of the country's railway transport in 2001–2013, as well as the current State target programs in the railway transport. The potential of this sector and the reasons for its insufficient efficiency are investigated; propositions of its modernization are offered (using of the public–private partnerships).

Keywords: railway transport, the dynamics of cargo and passenger turnover, the State target programs and the objects of the innovation policy in the railway sector, public – private partnerships, the modernization of the country's railway transport

Постановка проблеми. Залізничний транспорт займає провідну роль у системі вантажних перевезень в Україні та за її межами. Стан його розвитку залежить від інноваційно–інвестиційної активності та досить сильно впливає на економіку країни та її регіонів.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Питання розвитку інноваційних процесів у залізничному транспорті знайшли відображення у наукових працях таких учених, як О. Ареф'єв, З. Адаманов, П. Бутко, В. Верба, В. Герасимчук, Г. Гольдштейн, В. Ільчук, Ю. Кулаєв, І. Лукінов, І. Нові-